

Novine u jurisprudenciji Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine

Pripremio: Edin Čengić, Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine

Uvod

Za broj 11 časopisa *Pravna hronika* izabrane su ukupno četiri odluke Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine. Od toga su dvije odluke krivičnog referata ovoga Suda. Što se tiče predmeta Građanskog odjeljenja, izdvojena je jedinstvena odluka u kojoj je razmotreno pitanje primjene mjerodavnog prava i međunarodnih ugovora iz oblasti građanskog prava. Posljednja odluka izabrana za period 01.07.2019. – 31.12.2019. godine je iz oblasti upravnog prava.

Rješenje Vrhovnog suda Federacije BiH broj 01 O K 013786 19 Kž 7

Činjenice i žalbeni navodi

Presudom Kantonalnog suda u Bihaću broj 01 O K 013786 18 K od 14.05.2019. godine optuženi I.M. i W.F. su, nakon održanog glavnog pretresa, na osnovu člana 299 stav 1 tačka c) Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH), a optuženi I.M. i na osnovu člana 295 stav 1 ZKP-a FBiH, oslobođeni optužbe da su počinili krivično djelo Ubistvo iz člana 166 stav 2 tačka b) i d) u vezi sa članom 31 Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (KZ FBiH).

Prvostepeni sud je ocjenom dokaza utvrdio da je osoba koja se u konkretnom krivičnom postupku predstavlja kao I.M. počinila krivičnopravne radnje opisane u izreci presude, ali da je u konkretnom slučaju ostao neutvrđen „identitet optuženog“, tj. da je ostala sumnja u tačnost ličnih podataka kojima je ovaj optuženi identifikovan u optužnici. Slijedom navedenog, prvostepeni sud je zaključio da su ostali nedokazani lični podaci „prvooptuženog“ I.M., usljed čega sud nije mogao utvrditi „da se presuda odnosi na lice koje je optuženo“, pa je primjenom odredbe člana 295 stav 1 i člana 299 tačka c) ZKP-a FBiH donio presudu kojom je optuženog oslobodio optužbe.

Protiv navedene presude blagovremeno je žalbu izjavila kantonalna tužiteljica iz Bihaća te je, osporavajući prvostepenu presudu zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, u žalbi navela da je prvostepeni sud na temelju pogrešnog tumačenja odredbe člana 295 stav 1 ZKP-a FBiH donio oslobađajuću presudu. S tim u vezi, kantonalna tužiteljica je istakla da su lični podaci optuženog utvrđeni na način predviđen odredbom člana 92 stav 1 (u istrazi) i člana 273 stav 1 ZKP-a FBiH (na glavnom pretresu) pa je nesporno da se presuda odnosi upravo na osobu koja je optužena i za koju je prvostepeni sud utvrdio da je počinila krivičnopravne radnje iz optužnice. Stoga smatra da je pogrešan zaključak prvostepenog suda da je zbog sumnje u određene lične podatke „prvooptuženog“ I.M. povrijeđen subjektivni identitet optužnice i presude u konkretnom slučaju.

Odluka

Ovaj sud podsjeća da je za postojanje subjektivnog identiteta optužbe i presude bitno da se optužba i presuda odnose na istu osobu. Pri tome, lični podaci osumnjičene, odnosno optužene osobe u krivičnom postupku služe za utvrđivanje njenog identiteta i određuju osobu protiv koje se vodi krivični postupak. Osim na taj način, identitet osumnjičene, odnosno optužene osobe se može utvrđivati i na druge načine (npr. daktiloskopskim ili drugim vještačenjem ili drugim dokazima). Ključno pi-

tanje za ocjenu postojanja subjektivnog identiteta optužbe i presude jeste da li se presuda odnosi na osobu koja je identifikovana određenim podacima koje je tužitelj naveo u optužnici, pri čemu će povreda subjektivnog identiteta postojati ako se presuda odnosi na drugu, a ne na onu osobu koja je optužena. U konkretnom slučaju, kako to proizlazi iz obrazloženja pobijane presude, prvostepeni sud je utvrdio da je predmetne krivičnopravne radnje počinila upravo ona osoba koja je optužena potvrđenom optužnicom (na osnovu ocjene iskaza saslušanih svjedoka i rezultata DNK vještačenja tragova krvi na odjeći optuženog), koja je na glavnom pretresu o sebi dala lične podatke koji su kao takvi navedeni u optužnici (ime optuženog, njegovog oca i majke, djevojačko prezime majke, godina i mjesto i država rođenja, nacionalnost, i dr.).

Slijedom obrazloženja prvostepenog suda, u konkretnom slučaju ne postoji sumnja da je počinitelj predmetnih krivičnopravnih radnji neka druga osoba, a ne ona koja je u potvrđenoj optužnici identifikovana na temelju ličnih podataka koje je dala o sebi (koji su potvrđeni i od strane više svjedoka ispitanih na glavnom pretresu). Međutim, zbog apstraktne sumnje u tačnost ličnih podataka optuženog, koju izvodi iz činjenice da se u dostavljenom dopisu Ambasade Alžira u Rimu navodi da ista nije u mogućnosti potvrditi identitet optuženog I.M. na osnovu dostavljenih daktiloskopskih podataka, prvostepeni sud zaključuje da nije bilo moguće utvrditi da se presuda odnosi na osobu koja je optužena potvrđenom optužnicom i donosi presudu kojom optuženog oslobađa optužbe.

Vrhovni sud Federacije BiH ne može prihvatiti takav zaključak, pogotovo u situaciji kada sam prvostepeni sud nalazi dokazanim da je počinitelj predmetnih krivičnopravnih radnji upravo osoba koja je prisustvovala glavnom pretresu i o sebi dala lične podatke, koji su kao takvi navedeni u potvrđenoj optužnici i čije oglašavanje krivim u prvostepenoj presudi ne bi predstavljalo povredu subjektivnog identiteta presude i optužbe. Prethodno spomenuta okolnost da u konkretnom slučaju tačnost ličnih podataka optuženog nije potvrđena dokazom koji proizlazi iz službene evidencije njegove države porijekla (dopis Ambasade Alžira iz Rima) ne može, po ocijeni ovog Suda, u datim okolnostima dovesti u sumnju zaključak samog prvostepenog suda da je počinitelj predmetnog krivičnog djela upravo ona osoba koja je optužena potvrđenom optužnicom, od čega jedino i zavisi postojanje identiteta optužbe i presude u slučaju oglašavanja te osobe krivom.

Naime, dopis Ambasade Alžira iz Rima da ne mogu potvrditi tačnost ličnih podataka optuženog ne negira tačnost ličnih podataka koje je dao optuženi, nego se iz njega može zaključiti samo da ih ne potvrđuje pa nije jasno na osnovu čega sud sumnja u tačnost ličnih podataka ovog optuženog. Imajući u vidu navedeno, Vrhovni sud Federacije BiH je stava da u konkretnom slučaju nije ni bilo mjesta primjeni principa *in dubio pro reo*. Također, lični podaci optuženog ne čine obilježja krivičnog djela, niti od utvrđivanja istih u konkretnom slučaju zavisi primjena odredaba krivičnog zakonodavstva, u kojim slučajevima se, prema odredbi člana 3 stav 2 ZKP-a FBiH, primjenjuje institut *in dubio pro reo*.

Iz navedenog slijedi da je prvostepeni sud u konkretnom slučaju pogrešno primijenio odredbu člana 295 stav 1 ZKP-a FBiH, što je bilo od uticaja na zakonito i pravilno donošenje presude, čime je učinio bitne povrede odredaba krivičnog postupka pa je stoga **žalba** kantonalne tužiteljice djelimično uvažena, presuda Kantonalnog suda u Bihaću broj 01 0 K 013786 18 K od 14.05.2019. godine ukinuta i predmet vraćen prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Rješenje Vrhovnog suda Federacije BiH broj 04 0 K 010989 19 Kž

Činjenice i žalbeni navodi

Povodom prijedloga Kantonalnog tužilaštva u Zenici broj T04 0 KT 0038936 19 od 05.07.2019. godine za produženje pritvora osumnjičenom K.S., protiv kojeg se vodi istraga zbog krivičnih djela Ubistvo

iz člana 166 stav 1 u vezi člana 28, Teška tjelesna povreda iz člana 172 stav 1 i Nasilničko ponašanje iz člana 362 stav 1, sve u vezi sa članom 54 Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (KZ FBiH), održano je ročište pred Kantonalnim sudom u Zenici na kojem je braniteljica osumnjičenog izjavila da tužitelj u predmetnom prijedlogu ne obrazlaže osnovanu sumnju, što je opći uvjet da bi se razmatrali posebni pritvorski razlozi. Braniteljica je dalje istakla da je kod određivanja pritvora, pa prema tome i kod produženja pritvora, tužitelj obavezan da obrazloži opći uvjet.

Krivično vijeće Kantonalnog suda u Zenici je ispitalo prijedlog Kantonalnog tužilaštva u Zenici za produženje pritvora u kontekstu istaknutih razloga u prijedlogu i u kontekstu razloga koje su iznijeli osumnjičeni i njegova braniteljica i tom prilikom zaključio da osnovano braniteljica osumnjičenog navodi da je Kantonalno tužilaštvo bilo u obavezi u prijedlogu navesti dokaze iz kojih proizlaze činjenice i okolnosti koje ukazuju na postojanje osnovane sumnje da je osumnjičeni počinio predmetna krivična djela. Shodno navedenom, Kantonalni sud u Zenici je Rješenjem broj 04 o K 010989 19 Kv 2 od 11.07.2019. godine odbio prijedlog za produženje pritvora protiv osumnjičenog S.K. te naložio da se pritvor ukida i osumnjičeni ima odmah pustiti na slobodu.

Protiv navedenog rješenja žalbu je izjavio kantonalni tužitelj, u kojoj ističe da su uz prijedlog za određivanje pritvora priloženi dokazi i obrazložena osnovana sumnja i da se podrazumijeva da se ti dokazi mogu koristiti tokom čitavog postupka. Nadalje, kantonalni tužitelj u žalbi ukazuje da je sud u ovom postupku već u dva navrata utvrdio postojanje osnovane sumnje pa postavlja pitanje kako iste više nema ili je bila pogrešno utvrđena, kada je ni odbrana nije osporavala u prethodnom rješenju. Zbog navednog prijedlaže da se žalba uvaži i pobijano rješenje preinači na način da se osumnjičenom K.S. produži pritvor za dva mjeseca.

Odluka

Razmatrajući žalbene navode, Vrhovni sud Federacije BiH je našao da se neosnovano u žalbi kantonalni tužitelj poziva na to da postojanje osnovane sumnje proizlazi iz ranijih odluka suda kojima je osumnjičenom određen pritvor, da je prijedlog za određivanje pritvora sadržavao odgovarajuće obrazloženje osnovane sumnje i dokaze, iz razloga što ovaj sud smatra da sadržaj drugih akata ne može nadomjestiti nedostatke prijedloga za produženje pritvora, kao inicijalnog akta kojim nadležni tužitelj pokreće proceduru ispitivanja zakonskih uvjeta za produženje pritvora, koji kao formalni akt mora sadržavati minimalno elemente propisane zakonom.

Naime, iz odredbi člana 145 stavke 2 i 3 ZKP-a FBiH jasno proizlazi da je tužitelj u prijedlogu za produženje pritvora dužan navesti okolnosti na osnovu kojih smatra da su ispunjeni uvjeti za produženje pritvora, kao i dokaze kojima te okolnosti potkrijepljuje, a da je sud dužan omogućiti osumnjičenom da se izjasni u vezi tih okolnosti prije donošenja odluke. Sud se pri odlučivanju o osnovanosti prijedloga za produženje pritvora kreće u okvirima navoda i razloga sadržanih u tom prijedlogu. U tom smislu su identični stavovi ovog Suda vezano za nedostatke prijedloga za produženje pritvora objavljeni u *Biltenu sudske prakse* Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 1-2, januar-decembar 2011. godine (Rješenje broj 03 o K 007525 11 Kž od 09.08.2011. godine) i broj 1-2, januar-decembar 2012. godine (Rješenje broj 03 o K 009126 12 Kv 3 od 06.06.2012. godine).

Ovaj Sud je, primjenjujući navedene odredbe na okolnosti konkretnog slučaja, našao da iz obrazloženja pobijanog rješenja i predmetnog spisa proizlazi da je u prijedlogu za produženje pritvora od 05.04.2019. godine, vezano za postojanje osnovane sumnje da je osumnjičeni učinio predmetna krivična djela, kantonalni tužitelj samo konstatirao da je donesena „naredba o provođenju istrage broj ... od 14.06.2019. godine jer postoje osnovi sumnje da je počinjeno u sticaju krivično djelo Ubistvo iz člana 166 stav 1 u vezi člana 28, Teška tjelesna povreda iz člana 172 stav 1 i Nasilničko ponašanje iz člana 362

stav 1, sve u vezi sa članom 54 KZ-a FBiH“. Dakle, po mišljenju Vrhovnog suda Federacije BiH, jasno je da spomenuti prijedlog za produženje pritvora ne sadrži čak ni konstataciju da postoji osnovana sumnja da je osumnjičeni učinio predmetna krivična djela, nego se poziva na postojanje osnovane sumnje, kao nivoa dokazanosti potrebnog za donošenje naredbe o provođenju istrage. Prema tome, kako kantonalni tužitelj u svome prijedlogu za produženje pritvora, i pored toga što je osnovana sumnja opći uvjet za produženje pritvora, uopće ne spominje postojanje osnovane sumnje da je osumnjičeni K.S. počinio krivična djela koja mu se stavljaju na teret, o postojanju tog zakonskog uvjeta ne daje bilo kakvo obrazloženje, niti navodi dokaze iz kojih bi proizašao zaključak o postojanju osnovane sumnje (ne poziva se niti na dokaze dostavljene uz ranije prijedloge), pravilno je postupio prvostepeni sud kada je pobijanim rješenjem odbio prijedlog kantonalnog tužitelja za produženje pritvora.

Rješenje Vrhovnog suda Federacije BiH broj 58 O Ps 128107 18 Rev

Činjenice i žalbeni navodi

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Mostaru, broj 58 O Ps 128107 13 Ps od 30.10.2015. godine, tuženom „D...“ d.o.o. Mostar, ulica... b.b. Mostar, naloženo je da tužitelju T.K.P. Austria GmbH, Beč, Austrija, isplati dug u iznosu od 81.975,85 KM (41.913,59 EUR), sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana podnošenja tužbe. Preostali dio tužbenog zahtjeva do 154.219,77 KM (78.851,32 EUR) je odbijen kao neosnovan.

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Mostaru, broj 58 O Ps 128107 16 Pž od 27.03.2018. godine, žalba tuženog je uvažena i pobijana presuda preinačena tako što je tužbeni zahtjev u cijelosti odbijen, te obavezan tužitelj da tuženom naknadi troškove parničnog postupka.

Blagovremeno izjavljenom revizijom tužitelj je drugostepenu presudu pobijao zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešne primjene materijalnog prava i prekoračenja tužbenog zahtjeva u postupku pred drugostepenim sudom. S tim u vezi, predložio je da Vrhovni sud Federacije BiH usvoji reviziju i preinači pobijanu presudu tako da žalbu tuženog protiv prvostepene presude odbije i tuženog obaveže da tužitelju naknadi troškove revizijskog postupka.

Odluka

Predmet spora u revizijskoj fazi postupka pred ovim Sudom je zahtjev tužitelja, poslovnog subjekta sa sjedištem u Austriji, da mu tuženi, čije je sjedište u Bosni i Hercegovini, isplati ukupni iznos od 81.975,85 KM, kao protuvrijednost iznosa od 41.913,59 EUR, na osnovu tri ispostavljena računa za robu isporučenu u 2010. godini koji su dospjeli na naplatu a nisu plaćeni, sa zakonskom zateznom kamatom i troškovima parničnog postupka.

Postojanje navedenog duga je u ovom postupku sporno, zbog tvrdnje tuženog da je sve obaveze prema tužitelju nastale u toku njihovog cjelokupnog poslovnog odnosa, koji je trajao od 2004. godine, u cijelosti izmirio.

Iz činjeničnog stanja koje su utvrdili prvostepeni i drugostepeni sud proizlazilo je da je tužitelj tuženom isporučivao robu, da je tuženi, kao kupac robe, vršio određene uplate u korist tužitelja, da tuženi na svim uplatnicama nije navodio koje obaveze izmiruje, da iznosi uplata ne odgovaraju iznosima spornih računa te da je tužitelj uplate u kojima tuženi nije naznačio šta plaća rasknjižavao tako što je zatvarao svoja potraživanja redom kojim su ista dospjela za ispunjenje. Vještačenjem cjelokupnog poslovnog odnosa parničnih stranaka je utvrđeno da tuženi u svojoj knjigovodstvenoj evidenciji nema evidentirane obaveze koje je tužitelj zatvarao spornim uplatama, ali isto nije dovršeno, iz ra-

zloga što je prvostepeni sud svojom odlukom odbio prijedlog za dopunu vještačenja visine duga pregledom dokumentacije o uvozu robe kao nepotreban i neekonomičan.

Prvostepeni i drugostepeni sud su na ovako utvrđeno činjenično stanje primijenili odredbe Zakona o obligacionim odnosima Federacije BiH (u daljem tekstu: ZOO) i zaključili da je između parničnih stranaka, zaključenjem ugovora o prodaji, nastao obligacionopravni odnos, iz kojeg je za tužitelja nastala obaveza da tuženom isporuči robu, a za tuženog da mu isplati ugovorenu cijenu.

Prvostepeni i drugostepeni sud su sporno pitanje izmirenja predmetnog duga rješavali primjenom odredbi člana 312 ZOO-a kojima su regulisana pravila o ispunjenju obaveza uračunavanjem ispunjenja; međutim, teret dokazivanja odlučnih činjenica su različito rasporedili, zbog čega su donijeli i različite odluke.

Razmatrajući sve revizijske navode, Vrhovni sud Federacije BiH (pazeći, prije svega, po službenoj dužnosti na pravilnu primjenu materijalnog prava), primijetio je da, shodno odredbi člana 211 ZPP-a, pogrešna primjena prava postoji kad sud nije primijenio odredbu materijalnog prava koju je trebao primijeniti ili kad takvu odredbu nije pravilno primijenio. U ovom slučaju se radi o privrednom sporu s elementima inostranosti, jer je nastao iz osnova ugovora o međunarodnoj prodaji robe zaključenog između tužitelja, pravne osobe sa sjedištem u inostranstvu, kao prodavca, i tuženog, pravne osobe sa sjedištem u Bosni i Hercegovini, kao kupca.

Shodno tome, sud je prilikom njegovog rješavanja bio dužan primijeniti pravila o određivanju mjerodavnog prava za statusne, porodične i imovinske, odnosno druge materijalnopravne odnose s međunarodnim elementom, koja su propisana Zakonom o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih država u određenim odnosima (u daljem tekstu: ZRSZ).

Iako to u obrazloženju pobijanih odluka nije izričito navedeno, može se zaključiti da su i prvostepeni i drugostepeni sud smatrali da je mjerodavno pravo Bosne i Hercegovine, jer su ovaj spor rješavali primjenom Zakona o obligacionim odnosima FBiH. Ali, kako sudovi pitanje mjerodavnog prava s obzirom na prirodu ovog spora nisu prethodno raspravili, niti su primjenu domaćeg prava opravdali davanjem bilo kakvih razloga, to ni revizijski sud u tom dijelu nije mogao ispitati pobijanu presudu, niti ocijeniti da li je materijalno pravo pravilno primijenjeno.

Odredbom člana 19 ZRSZ-a propisano je da je za ugovor mjerodavno pravo koje su izabrale ugovorne strane, ako tim zakonom ili međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno. Odredbom člana 3 ZRSZ-a propisano je da se njegove odredbe ne primjenjuju na statusne, porodične i imovinske, odnosno druge materijalnopravne odnose s međunarodnim elementom koji su regulisani drugim saveznim zakonom ili međunarodnim ugovorima.

Bosna i Hercegovina i Austrija su države ugovornice Konvencije Ujedinjenih nacija o međunarodnoj prodaji robe iz 1980. godine (u daljem tekstu: Bečka konvencija), koja se primjenjuje na ugovore o prodaji robe sklopljene između strana koje imaju svoja sjedišta na teritorijama različitih država ugovornica (član 1). Prema odredbi člana 4 Bečke konvencije, istom je regulisano sklapanje ugovora o prodaji, te prava i obaveze prodavca i kupca koje proističu iz takvog ugovora. Pitanja koja se tiču materije uređene ovom Konvencijom, a nisu izričito riješena u njoj, rješavat će se prema općim načelima na kojima se ona temelji ili, bez tih načela, prema pravu mjerodavnom na osnovu pravila međunarodnog privatnog prava (član .).

U konkretnom slučaju navedeno znači da bi se predmetni spor, ukoliko parnične stranke nisu ugovorile mjerodavno pravo, trebao rješavati primjenom relevantnih odredaba Bečke konvencije, a uko-

liko se sporna pitanja odnose na materiju koja istom nisu izričito riješena, po mjerodavnom pravu iz člana 20 ZRSZ-a, što bi u konkretnom slučaju bilo pravo Austrije, kao pravo mjesta gdje se u vrijeme prijema ponude nalazilo sjedište prodavca. Naime, tek nakon što se odredi koje je materijalno pravo mjerodavno u ovom slučaju, sud će moći pravilno raspraviti i utvrditi sporne činjenice u vezi s izvršenim uračunavanjem ispunjenja, odnosno izmirenjem predmetnog duga.

Imajući u vidu navedeno, ovaj Sud je primjenom odredbe člana 250 stav 2 ZPP-a odlučio da usvoji reviziju, ukine pobijanu presudu i predmet vrati drugostepenom sudu na ponovno suđenje za dio tužbenog zahtjeva u iznosu od 81.975,85 KM, kako bi taj sud prvo ustanovio da li su parnične stranke sporazumno izabrale mjerodavno pravo za slučaj spora iz predmetnog ugovora i da li je to pravo Bosne i Hercegovine. Ukoliko nisu, spor će riješiti primjenom odgovarajućih odredaba Bečke konvencije, odnosno prava države Austrije, kao mjerodavnog materijalnog prava.

Rješenje Vrhovnog suda Federacije BiH broj 08 U 002328 15 Uvp

Činjenice i žalbeni navodi

Rješenjem Kantonalnog suda u Širokom Brijegu, broj 08 U 002328 14 U od 29.10.2015. godine, odbaćena je tužba tužitelja podnesena protiv rješenja tuženog Federalnog zavoda za mirovinsko i invalidsko osiguranje Mostar br. FZ 3/2-1049259041 od 03.11.2014. godine, kojim je žalba tužitelja djelimično uvažena, te prvostepeno rješenje direktora Kantonalne administrativne službe u Ljubuškom, matični broj: 1049259041 od 09.08.2013. godine, poništeno i predmet vraćen na ponovni postupak i odlučivanje. Tim prvostepenim rješenjem je tužitelju određen novi iznos prijevremene povoljnije starosne penzije s isplatnim koeficijentom 1 (jedan) u iznosu od 414,30 KM, a počev od 01.08.2013. godine.

U obrazloženju rješenja Kantonalnog suda u Širokom Brijegu se navodi da se osporeno rješenje tuženog ne može smatrati konačnim upravnim aktom protiv koga se može voditi upravni spor jer je prvostepeno rješenje poništeno i predmet vraćen prvostepenom organu na ponovni postupak. Dakle, prema zaključku tog Suda, drugostepeni organ poništenjem prvostepenog rješenja od 09.08.2013. godine nije meritorno riješio samu stvar, pa je stoga prvostepeni sud tužbu tužitelja odbacio temeljem odredbi člana 25 stav 1 tačka 3 i stav 2 Zakona o upravnim sporovima, zbog nedostatka pravnog interesa.

Protiv navedenog rješenja Kantonalnog suda u Širokom Brijegu tužitelj je podnio zahtjev za vanredno preispitivanje zbog pogrešne primjene materijalnog prava i povrede pravila postupka, a posebno zbog povrede osnovnih prava zagaranovanih Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, smatrajući da prvostepeni sud pogrešno tumači odredbe člana 9 stav 1 Zakona o upravnim sporovima i da je morao utvrditi osnovanost njegove tužbe, a ne tužbu odbaciti.

Odluka

Na osnovu člana 45 Zakona o upravnim sporovima („Službene novine Federacije BiH“ br. 9/05), ovaj Sud je ispitao zakonitost pobijanog rješenja u granicama zahtjeva i povrede propisa iz člana 41 stav 2 tog Zakona.

Naime, odredbama člana 25 Zakona o upravnim sporovima je izričito propisano kada će nadležni sud odbaciti tužbu, pa bilo kakav drugi razlog koji se navodi u obrazloženju pobijanog rješenja prvostepenog suda ne može biti osnov za odbacivanje tužbe, ako nije propisan citiranim odredbama. Dakle, prvostepeni sud je očigledno pogrešno postupio kada je tužbu odbacio jer je odredbom člana 12 Zakona o upravnom postupku određen pojam konačnosti rješenja.

Iz obrazloženja pobijanog rješenja, kao i iz stanja spisa, proizlazi da je osporenim rješenjem tuženog, koje je doneseno u upravnom postupku po žalbi tužitelja, žalba djelimično uvažena, poništeno rješenje prvostepenog organa od 09.08.2013. godine i predmet vraćen istom organu na ponovni postupak, iz razloga što je tuženi organ našao da je rješenje prvostepenog organa doneseno na osnovu pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava, odnosno da je prvostepeni organ negativno odlučio o zahtjevu tužitelja za prekid postupka (član 142 Zakona o upravnom postupku) te da će nakon utvrđenja čina tužitelja donijeti odluku na osnovu člana 6 stav 2 Zakona o prijevremenom povoljnijem penzionisanju branilaca odbrambeno-oslobodilačkog rata („Službene novine Federacije BiH” br. 41/13).

Kako je u ovom slučaju osporenim rješenjem tuženog, po žalbi tužitelja, poništeno rješenje prvostepenog organa, prvostepeni sud nije mogao samo iz tog razloga tužbu odbaciti, nego je trebao da cijeni da li je tuženi u skladu s propisima imao dovoljno osnova za poništenje tog akta ili ne i da o tome donese meritornu odluku kojom će tužbu odbiti ili uvažiti.

Kada je po žalbi stranke poništeno prvostepeno rješenje i predmet vraćen na ponovno odlučivanje, prvostepeni sud ne može tužbu odbaciti zbog nedostatka pravnog interesa, nego mora cijeliti da li je drugostepeni organ pri donošenju rješenja postupao u skladu sa zakonom i da li je u skladu s propisima imao dovoljno razloga za poništenje toga akta ili ne pa o tome mora donijeti meritornu odluku kojom će tužbu odbiti ili uvažiti. Ovo sve tim prije što je u konkretnom slučaju tuženi žalbu djelimično uvažio i kroz obrazloženje svoje odluke riješio više pravnih pitanja koje tužitelj spori u žalbi.

Donošenjem pobijanog rješenja prvostepeni sud je povrijedio pravila federalnog zakona o postupku zbog čega je, po ocjeni ovog Suda, zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke osnovan, pa je ovaj Sud primjenom člana 46 stav 3 Zakona o upravnim sporovima isti uvažio, kako bi prvostepeni sud u ponovnom postupku donio zakonitu odluku.